

93. JAYAPHAL

• Scientific name: Myristica fragrans

• Marathi name: जायफळ • Common name: Nutmeg • Family: Myristicaceae Leaves and Arrangement

• Type: Simple

• Arrangement: Alternate

• Shape: Elliptic or oblong-lanceolate

• Size: Approximately 5-15 cm long and 2-7 cm wide

• Colour: Dark green and leathery

Margin: EntireApex: Acute

• Base: Acute to rounded

Fruit

• Type: Drupe

Shape: Similar to an apricotSize: About 5-9 cm long

• Colour: Yellow when ripe; splits open to reveal a crimson-colored aril (mace) around a single seed (nutmeg)

• Fruiting Period: Typically harvested twice a year

Flowers

• **Inflorescence Type**: Umbel-like cymes

• Size: Small

Colour: Creamy yellowFragrance: Highly fragrant

• Flowering Period: Varies, can flower and fruit throughout the year in favorable conditions

Bark Structure

• Colour: Greyish-black

• Texture: Smooth when young, becoming rough and fissured with age

Habitat

• Native Region: Indonesia (specifically the Banda Islands)

• Cultivation: Widely cultivated in tropical regions, including India, Sri Lanka, and the Caribbean

Uses

- 1. **Culinary**: Nutmeg is used as a spice in various dishes, including baked goods, meats, sauces, and beverages like eggnog.
- 2. **Medicinal**: It has been used in traditional medicine to treat digestive issues, pain, and inflammation.
- 3. **Industrial**: Nutmeg oil is used in the production of perfumes and soaps.

Fun Facts

- 1. **Dual Spice**: Nutmeg and mace are two different spices obtained from the same fruit. Nutmeg is the seed, while mace is the red aril surrounding it.
- 2. **Historical Significance**: Nutmeg was highly prized in medieval Europe and was a key spice in the spice trade.
- 3. **Toxicity in Large Doses**: Nutmeg contains myristicin, which can cause hallucinations and other adverse effects if consumed in large amounts.
- 4. Symbol of Wealth: In some cultures, nutmeg was considered a symbol of luxury and wealth.
- 5. **Versatile Tree**: Besides its fruit, various parts of the nutmeg tree are used for their aromatic and medicinal properties.

93. JAAYPHAL

• Scientific name: Myristica fragrans

Marathi name: जायफळ
Common name: Nutmeg
Family: Myristicaceae
पाने आणि त्यांची मांडणी

• प्रकार: साधी

• **मांडणी**: आलटून पालटून

• **आकार**: लंबवर्त्वळाकार किंवा भाला-आकाराचा

• **आकार**: अंदाजे ५-१५ सेमी लांब आणि २-७ सेमी रुंद

रंगः गडद हिरवा आणि चामङ्याचा

काठ: अखंडटोक: तीव्र

• तळः तीव्र ते गोलसर

फळ

• **प्रकार**: द्राक्ष

आकार: अँप्रिकोट सारखे

आकार: सुमारे ५-९ सेमी लांब

• रंगः पिकल्यावर पिवळाः, फळ तुटून एक लालसर रंगाचा आवरण (मेस) उघडतो, त्यामध्ये एकच बी (जायफळ)

• फळांचा कालावधी: सहसा वर्षातून दोन वेळा तोडणी केली जाते

फुलांचे वर्णन

• पुष्पबंध प्रकार: अंबेल-सारखे सायम्स

• **आकार**: लहान

• रंग: क्रीमी पिवळा

• स्गंधः अत्यंत स्गंधित

• फुलांचा कालावधी: बदलत जाते, अनुकूल परिस्थितीत वर्षभर फुलते आणि फळे देते

साल रचना

• रंगः करडा काळा

• पृष्ठभागः लहान असताना गुळगुळीत, वयाने खडबडीत आणि विदीर्ण होणारी

निवासस्थान

मूळ प्रदेश: इंडोनेशिया (विशेषत: बांडा बेटे)

• **लागवड**: भारत, श्रीलंका आणि कॅरिबियनसह उष्णकिटबंधीय प्रदेशात मोठ्या प्रमाणावर लागवड केली जाते

उपयोग

1. **खाद्य उपयोग**: जायफळ विविध पदार्थांमध्ये, बेकरी पदार्थ, मांस, साँस, आणि पेय पदार्थांसह वापरले जाते.

- 2. **औषधी उपयोग**: पारंपारिक औषधांमध्ये पचन समस्यांवर, वेदना, आणि दाहावर उपचार करण्यासाठी वापरले जाते.
- 3. औद्योगिक उपयोग: जायफळाचे तेल परफ्यूम आणि साबण उत्पादनात वापरले जाते.

मजेशीर तथ्ये

- 1. **दोनहरी मसाला**: जायफळ आणि मेस हे एकाच फळातून मिळणारे दोन वेगळे मसाले आहेत. जायफळ म्हणजे बी, आणि मेस म्हणजे त्याचे लाल आवरण.
- 2. **ऐतिहासिक महत्त्व**: मध्यमयुगीन यूरोपमध्ये जायफळाला खूप मागणी होती आणि मसाला व्यापारात महत्त्वाचे स्थान होते.
- 3. **मोठ्या मात्रेत विषारीपणा**: जायफळामध्ये मायरिसीसीन असते, जे मोठ्या प्रमाणात घेतल्यास भास आणि इतर दुष्परिणाम होऊ शकतात.
- 4. समृद्धीचे चिन्हः काही संस्कृतींमध्ये जायफळ लक्झरी आणि समृद्धीचे चिन्ह मानले जाते.
- 5. **बहुपयोगी वृक्ष**: फळांशिवाय, जायफळाच्या विविध भागांचा सुगंध आणि औषधी गुणांसाठी वापर केला जातो.

